

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ & ΕΠΑ.Λ. Β'

14 ΜΑΪΟΥ 2010

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές. Ειδικότερα, στην παραγωγή λόγου, κάθε άποψη γίνεται αποδεκτή, εφόσον είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

Πλαγιότιτλοι:

- 1ος Αυτομόρφωση: συνδυασμός ατόμου και κοινωνίας
- 2ος Συνδιαμόρφωση της εκπαίδευσης
- 3ος Αναγκαία η επαγγελματική ευελιξία
- 4ος Η εκπαιδευτική πράξη, διαδικασία διαχρονική και καθολική

Περίληψη

Το κείμενο πραγματεύεται την αυτομόρφωση, η οποία συνδράμει αποφασιστικά στην εκπαιδευτική και επαγγελματική κατάρτιση του ατόμου. Αρχικά, αφού τονίζεται η δυσκολία αυτής της διαδικασίας, αναλύεται η σχέση κοινωνικών θεσμών και φορέων εκπαίδευσης, ατόμου και νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το γεγονός αυτό απαιτεί μια διαρκή ζύμωση αυτών των παραγόντων. Οι λόγοι που καθιστούν τη διαβίου εκπαίδευση επιτακτική είναι η κυρίαρχουσα τεχνοκρατία και οι αλλαγές στο εργασιακό περιβάλλον, που καθιστούν ελλείψεις τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις, ειδικεύσεις και προσόντα. Με αυτό τον τρόπο, αιτιολογείται η αναγκαιότητα για επαγγελματική ευελιξία. Κατά συνέπεια, η εκπαιδευτική αντίληψη συνιστά μια διαδικασία διαχρονική και καθολική.

B.1 Σήμερα, οι νέοι άνθρωποι των τεχνολογικών κοινωνιών καλούνται να αλλάξουν δύο ή τρία επαγγέλματα στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Αυτό συμβαίνει, λόγω της ραγδαίας επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης, που δημιουργεί συνεχώς αυξημένες ανάγκες στην αγορά εργασίας. Παρατηρούμε, δηλαδή, ότι πολλά από τα ήδη υπάρχοντα επαγγέλματα χάνουν τη χρησιμότητά τους, και έτσι τα άτομα αναγκάζονται να αλλάξουν επάγγελμα, κάτι που τους υποχρεώνει να ανανεώνουν διαρκώς τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους. Επομένως, είναι αδύνατο να διατηρήσει κάποιος μία και μοναδική επαγγελματική ταυτότητα στη ζωή του.

B2 α) Η τελευταία παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με αιτιολόγηση, καθώς αιτιολογείται (και τούτο επειδή...) γιατί η εκπαίδευση έχει αλλάξει μορφή.

B2 β) Η δομή της τελευταίας παραγράφου είναι η εξής:

Θεματική περίοδος: «Η εκπαίδευση δεν νοείται ... τον 19^ο αιώνα». Σε αυτή την περίοδο εισάγεται το θέμα της παραγράφου.

Λεπτομέρειες – Σχόλια: «Και τούτο επειδή ... της καθημερινής ζωής». Εδώ η συγγραφέας παραθέτει αναλυτικά όλα αυτά τα στοιχεία που στηρίζουν τη θέση της».

Κατακλείδα: «Η εκπαιδευτική πράξη ...των σχολικών τειχών». Στην περίοδο αυτή συνοψίζει και οδηγείται σε ένα συμπέρασμα (επομένως).

B3 α) ατομική: *συλλογική, ομαδική*
επιτρέπουν: *εμποδίζουν, παρακαλούν*
ανεπαρκείς: *επαρκείς*
διαφορετικές: *ίδιες*
επεκτείνεται: *περιορίζεται*

B3 β) συνεχής: *αέναη, διαρκή*
χρησιμότητα: *ωφέλεια, λυσιτέλεια*
συνέπειες: *αποτελέσματα*
δεξιότητες: *ικανότητες*
καθίσταται: *γίνεται*

B4) Ο επιστημονικός λόγος χαρακτηρίζεται από συγκεκριμένα στοιχεία που πιστοποιούν το είδος του. Ο επιστημονικός οφείλει να είναι **περιγραφικός, ερμηνευτικός, αποδεικτικός, απρόσωπος και αντικειμενικός**.

Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη παράγραφο του κειμένου ο λόγος είναι **περιγραφικός** («*Με το όρο αυτομόρφωση περιγράφουμε ...*»).

Στη δεύτερη παράγραφο η συγγραφέας **ερμηνεύει** την ενεργητική στάση του ανθρώπου για τη διαμόρφωση του περιεχομένου της διαδικασίας και τους τρόπους της εκπαίδευσής του.

Στην τελευταία παράγραφο **αποδεικνύει** ότι η εκπαιδευτική πράξη «*δεν περιορίζεται στο χώρο και το χρόνο, αλλά εκτείνεται σε ολόκληρη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου*».

Επιπλέον, κυριαρχεί ο **απρόσωπος και αντικειμενικός** λόγος, καθώς χρησιμοποιείται γ' ενικό και πληθυντικό πρόσωπο σε ολόκληρο το κείμενο, ενώ επικρατεί η λογική χρήση της γλώσσας και όχι η συγκινησιακή («*Με αυτή την έννοια... να εκπαιδευθεί*»).

Γ.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο σε σχολική εφημερίδα

Ύφος: σοβαρό αλλά και οικείο, γλώσσα αναφορική.

Ρηματικά πρόσωπα: α' ενικό – πληθυντικό, γ' ενικό – πληθυντικό.

Τίτλος: «**ΑΥΤΟΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΖΩΗ**»

«**Η ΓΝΩΣΗ ΤΩΡΑ ΞΕΚΙΝΑ**»

Πρόλογος: Με αφορμή την τελετή αποφοίτησης που θα διοργανωθεί στη σχολική μονάδα μετά το τέλος των απολυτήριων εξετάσεων, ο αρθρογράφος προβληματίζεται για το αν η εκπαιδευτική διαδικασία σταματάει στο Λύκειο ή χρειάζεται να συνεχισθεί σε όλη τη διάρκεια της ζωής του.

(Εναλλακτικά): Ο άνθρωπος, ως πολυσύνθετο ον (κοινωνικο-πολιτικό), έχει την ανάγκη να ενταχθεί ομαλά μέσα στο κοινωνικό σύνολο, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις πολυεπίπεδες ανάγκες. Αυτό μπορεί να το πετύχει με την αυτομόρφωσή του.

Κύριο μέρος:

Σύντομος ορισμός της έννοιας αυτομόρφωσης.

Α' ερώτημα: **Η σημασία της αυτομόρφωσης.**

Η σημασία της αυτομόρφωσης αναδεικνύεται μέσα από την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ζωής:

- Επαγγελματικές ανάγκες, που απαιτούν διαρκή επιμόρφωση.
- Χρήση νέων τεχνολογιών.
- Κοινωνικές πολιτικές, οικονομικές συνθήκες (φαινόμενα ρατσισμού, αποχή από τις δημοκρατικές διαδικασίες, δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες που προκαλούν βιοτικά προβλήματα, μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος, και υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής.
- Ανάπτυξη των Μ.Μ.Ε. και του Διαδικτύου, που απαιτεί οξυμένη κριτική ικανότητα, για να αντιμετωπιστεί ο καθημερινός καταγισμός πληροφοριών.

Β' ερώτημα: Τρόποι πραγμάτωσής της σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου.

Στόχος: Μελέτη Γλώσσας, Ιστορίας, Πολιτισμού - Τεχνών (Λογοτεχνίας, Θεάτρου, Κινηματογράφου), Επιστημονικής και Τεχνολογικής γνώσης και, γενικότερα, των πνευματικών επιτευγμάτων του ανθρώπου.

Μέσα:

- Οικογένεια, ως πρωτογενής φορέας κοινωνικοποίησης: συζητήσεις ποικίλου περιεχομένου με τα άλλα μέλη της οικογένειας.
- Θεσμοθετημένη από το Κράτος Δια βίου Εκπαίδευση, Ανοικτό Πανεπιστήμιο, επιμορφωτικά σεμινάρια, προγράμματα μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ., προώθηση του θεσμού των πολύ-πολιτισμικών σχολείων, κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.
- Ορθολογική χρήση Διαδικτύου, πληροφόρηση από τα Μ.Μ.Ε. (ανάγνωση εφημερίδων και περιοδικών, παρακολούθηση ντοκιμαντέρ πολύ-πολιτισμικού και επιστημονικού περιεχομένου, συζητήσεις πολιτικού, επιστημονικού, κοινωνικού, εθνικού, ψυχολογικού ενδιαφέροντος).
- Επισκέψεις σε μουσεία – εκθέσεις βιβλίου, ζωγραφικής.
- Ταξίδια στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, επαφή με τη φύση - αγροτουρισμός, προγράμματα κοινωνικού τουρισμού.
- Συμμετοχή σε πολιτιστικούς, λαογραφικούς, επιστημονικούς συλλόγους.

Επίλογος: Από τα παραπάνω, λοιπόν, κρίνεται απαραίτητη η αυτομόρφωση του ανθρώπου ως το μόνο αποτελεσματικό εφόδιο για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι και ειδικότερα οι νέοι, για να βαδίσουν στο δρόμο της επιτυχίας, στην προέκταση της οποίας βρίσκεται η ευτυχία.

(Εναλλακτικά): Ευχή στους συμμαθητές για επιτυχία στις εξετάσεις και επισημάνση ότι αυτές αποτελούν αφετηρία και όχι τερματισμό της προσπάθειας για να κατακτήσει ο νέος τη γνώση.